

دانشگاه پیام نور
مرکز تهران

عنوان پایاننامه:

مقایسه ویژگیهای شخصیتی، سلامت روان و خلاقیت در شاعران با
غیرهنرمندان در شهر شیراز

نگارش:

فاطمه قاندي

استاد راهنما:

دکتر فرهاد شقایق

استاد مشاور:

دکتر محمد احسان تقیزاده

پایاننامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد M.A.

در رشته روانشناسی عمومی

بهمن ۱۳۹۰

تقدیم به

منظومه های روشن زندگانی ام:

مادرم

پدرم

همسرم

ودخترم

که نورشان همیشه با من است.

سپاسگزاری

اکنون که نگارش این پژوهش به پایان رسیده، ضرورت می‌دانم که در کمال تواضع و مهر، از راهنمایی و گره‌گشایی‌های استاد دانا جناب دکتر فرهاد شقاقی و استاد فرهیخته جناب دکتر محمد احسان تقی زاده سپاسگزاری نمایم.

چکیده فارسی

این پژوهش با هدف مقایسه ویژگی‌های شخصیت، سلامت روان و خلاقیت بین شاعران و افراد غیر هنرمند انجام شده است. بدین منظور چهل آزمودنی از بین شاعران با بیش از پنج سال سابقه ادبی در شیراز و چهل آزمودنی غیر هنرمند به روش تصادفی ساده انتخاب و توسط پرسشنامه‌های نئو، سلامت عمومی و خلاقیت تورنس که روایی و اعتبار آن‌ها بارها مورد تایید قرار گرفته ارزیابی شدند. برای آزمون فرضیات از آزمون پارامتریک تی دو نمونه مستقل و آزمون پیرسون استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که از بین پنج عامل شخصیت، شاعران در ابعاد برون‌گرایی، وجدانی بودن و باز بودن با گروه غیر هنرمند به طور معنا داری تفاوت داشتند اما در ابعاد عصبیت و توافق تفاوتی دیده نشد. بررسی آماری نشان داد که بین دو گروه از لحاظ سلامت روان تفاوت وجود ندارد. تحلیل میزان خلاقیت در هر دو گروه نشان داد که گروه شاعران میزان خلاقیت بیشتری برخوردار است. همین‌طور بین سلامت روان و خلاقیت بر اساس نتیجه آزمون پیرسون ارتباط معنی داری وجود نداشت.

کلید واژه‌ها: ویژگی‌های شخصیت - سلامت روان - خلاقیت - شاعران

فهرست مطالب فهرست مطالب

صفحه

عنوان

چکیده

فصل اول- کلیات پژوهش

۲	۱.مقدمه.....
۳	۱-۲.بیان مساله.....
۱۱	۱-۳.فرضیه های پژوهش.....
۱۱	۱-۳-۱.فرضیه اصلی.....
۱۱	۱-۳-۲.فرضیه های فرعی (۸فرضیه).....
۱۲	۱-۴.اهداف پژوهش.....
۱۲	۱-۵.ضرورت و اهمیت پژوهش.....
۱۴	۱-۶.تعاریف متغیرها.....
۱۴	۱-۶-۱.تعریف نظری شخصیت.....
۱۴	۱-۶-۲.تعریف عملیاتی شخصیت.....
۱۴	۱-۶-۳.تعریف نظری سلامت روان.....
۱۵	۱-۶-۴.تعریف عملیاتی سلامت روان.....

۱۵-۶-۱. تعریف نظری خلاقیت..... ۱۵

۱۶-۶-۱. تعریف عملیاتی خلاقیت..... ۱۶

فصل دوم- پیشینه ی نظری و تجربی پژوهش

۱۸-۲. مقدمه ۱۸

۲۵-۲. نگاه کتاب های آسمانی به شعر و شاعری..... ۲۵

۲۵-۲. هویت و جایگاه ممتاز شعر در فرهنگ ایرانی..... ۲۵

۲۶-۲. شخصیت..... ۲۶

۲۷-۲-۱. شخصیت از دیدگاه مردم..... ۲۷

۲۸-۲-۲. شخصیت از دیدگاه روان شناسی..... ۲۸

۲۸-۲-۳. ماهیت شخصیت و انسان..... ۲۸

۲۸-۲-۴. نقش وراثت زیستی در رشد شخصیت..... ۲۸

۲۹-۲-۵. اهمیت محیط طبیعی در رشد شخصیت..... ۲۹

۲۹-۲-۶. رابطه فرهنگ و شخصیت..... ۲۹

۲۹-۲-۷. نقش تجربه گروهی در رشد شخصیت افراد..... ۲۹

۳۰-۲-۸. اهمیت تجارب شخصی در رشد شخصیت..... ۳۰

۳۱-۲-۹. وجوه اشتراک و افتراق نظریه های شخصیت..... ۳۱

- ۳۲-۴-۱۰-۲. رویکردها در نظریه‌های رسمی ۳۲
- ۳۲-۴-۱۰-۱. روانکاوی ۳۲
- ۳۴-۴-۱۰-۲. رویکرد تیپ شناسی ۳۴
- ۳۵-۴-۱۰-۳. رویکرد رفتاری ۳۵
- ۳۵-۴-۱۰-۴. رویکرد شناختی ۳۵
- ۳۵-۴-۱۰-۵. رویکرد انسان گرایی ۳۵
- ۳۶-۴-۱۰-۶. رویکرد پدیدار شناختی ۳۶
- ۴۰-۴-۱۰-۷. رویکرد حیطة محدود ۴۰
- ۴۱-۴-۱۰-۷-۱. نظریه شخصیت راتر (نظریه یادگیری اجتماعی راتر) ۴۱
- ۴۳-۴-۱۰-۷-۲. رویکرد تحلیل عاملی ۴۳
- ۴۳-۴-۱۰-۷-۳. نظریه گردون آلپورت ۴۳
- ۴۴-۴-۱۰-۷-۴. سه بعد شخصیت آیزنک ۴۴
- ۴۵-۴-۱۰-۷-۵. نظریه صفات و مدل پنج عاملی ۴۵
- ۴۵-۴-۱۱. گوناگونی در رویکردها به شخصیت ۴۵
- ۴۶-۴-۱۲. عوامل موثر بر نظریات شخصیت ۴۶
- ۴۶-۴-۱۳. فواید نظریه‌های شخصیت ۴۶

- ۴۷-۴-۲. به سوی یک دیدگاه یکپارچه از شخصیت..... ۴۷
- ۴۷-۴-۲. نظریه ویژگی های شخصیت..... ۴۷
- ۴۷-۴-۲. طبقه بندی ویژگی های شخصیت..... ۴۷
- ۴۹-۴-۲. مروری بر تاریخچه مدل پنج عاملی..... ۴۹
- ۵۲-۵-۲. سلامت..... ۵۲
- ۵۴-۵-۲. رابطه بین دینداری و سلامت روانی..... ۵۴
- ۵۷-۵-۲. سلامت اجتماعی..... ۵۷
- ۵۹-۵-۲. پیشینه تجربی پژوهش..... ۵۹
- ۶۰-۶-۲. خلاقیت..... ۶۰
- ۶۳-۶-۲. تعاریف ارائه شده از خلاقیت..... ۶۳
- ۶۶-۶-۲. تعریف عمومی خلاقیت..... ۶۶
- ۶۷-۶-۲. نظریه های خلاقیت..... ۶۷
- ۷۰-۳-۶-۲. تداعی گرایی و رفتار گرایی..... ۷۰
- ۷۲-۳-۶-۲. نظریه شناختی..... ۷۲
- ۷۷-۴-۳-۶-۲. روان شناسی گشتالت (کل گرایی)..... ۷۷
- ۷۸-۵-۳-۶-۲. نظریه ی انسان گرایی..... ۷۸

- ۶-۲-۳-۶. روان کاوی و نوروآن کاوی ۸۰
- ۶-۲-۳-۷. سایر نظریات و رویکردها ۸۱
- ۶-۲-۳-۸. نظریه ی گروهی مورنو (سایکودرام) ۸۲
- ۶-۲-۳-۹. دیدگاه گانیه نسبت به خلاقیت ۸۳
- ۶-۲-۳-۱۰. دیدگاه گیلفورد نسبت به خلاقیت ۸۴
- ۶-۲-۳-۱۱. دیدگاه تورنس نسبت به خلاقیت ۸۵
- ۶-۲-۳-۱۲. رویکرد جامعه شناختی خلاقیت ۸۵
- ۶-۲-۴. هوش و خلاقیت ۸۹
- ۶-۲-۵. خلاقیت و هنرمند ۹۰
- ۶-۲-۶. پیشینه تجربی پژوهش ۹۰

فصل سوم- روش تحقیق

- ۳-۱. مقدمه ۹۳
- ۳-۲. جامعه آماری ۹۳
- ۳-۳. حجم نمونه و شیوه نمونه گیری ۹۴
- ۳-۴. فرایند اجرای طرح ۹۴
- ۳-۵. روش تجزیه و تحلیل داده ها ۹۴

- ۳-۶. ابزارهای تحقیق..... ۹۵
- ۳-۷. اعتبار، روایی و شیوه ی نمره گذاری پرسشنامه ها..... ۹۶
- ۳-۷-۱. اعتبار، روایی و شیوه نمره گذاری پرسشنامه شخصیتی پنج عاملی نئو..... ۹۶
- ۳-۷-۲. اعتبار، روایی و شیوه نمره گذاری پرسشنامه سلامت عمومی..... ۹۷
- ۳-۷-۳. اعتبار، روایی و شیوه نمره گذاری آزمون خلاقیت تورنس..... ۹۸

فصل ۴- یافته های پژوهش و تجزیه و تحلیل آن ها

- ۴- ۱. مقدمه ۱۰۱
- ۴-۲. توصیف اطلاعات جمعیتشناختی گروه مورد مطالعه ۱۰۱
- ۴-۲. تجزیه و تحلیل آماری سؤالات پژوهش ۱۰۲
- ۴-۲-۲. فرضیه های فرعی پژوهش ۱۰۲

فصل پنجم- بحث و نتیجه گیری

- ۵-۱. مقدمه ۱۱۲
- ۵-۲. بحث و نتیجه گیری..... ۱۱۲
- ۵-۲-۱. بررسی فرضیه اصلی..... ۱۱۲
- ۵-۲-۲. بررسی فرضیات فرعی ۱۱۳
- ۵-۳. جمع بندی ۱۱۷

۱۱۷.....	۴-۵. محدودیت پژوهش
۱۱۷.....	۵-۵. پیشنهادهای پژوهش
۱۱۷.....	۱-۵-۵. پیشنهادهای کاربردی و اجرایی
۱۱۸.....	۲-۵-۵. پیشنهادهای پژوهشی
۱۱۹.....	منابع
۱۲۸	پیوستها
۱۲۹.....	پرسشنامه نئو
۱۳۳.....	آزمون سنجش خلاقیت تورنس
۱۵۰.....	پرسشنامه سلامت عمومی

فصل اول

کلیات پژوهش

تغییری که هنر بر روان انسان می‌گذارد تغییری عمیق و ماندگار و طولانی‌تر است. در نتیجه هر گاه خواهان اثرگذاری ماندگار باشیم می‌توانیم از هر یک از رشته‌های هنری به فراخور نیازمان استفاده کنیم. جهان از مجموعه‌ای از افراد تشکیل شده است پس اگر بخواهیم در سریع‌ترین حالت بر تعداد زیادی از افراد تاثیرگذاری داشته باشیم می‌توانیم از اسباب هنر استفاده کنیم. (جانسن[□]، ۱۹۹۰)

تحلیل روانی هنرمندان همواره نشان می‌دهد که گرایش آفرینش هنری که از ضمیر ناآگاه سرچشمه می‌گیرد تا چه اندازه نیرومند و خود کام است. شرح حال بسیاری از هنرمندان بزرگ از روزگار قدیم نشان داده است که میل آفرینش در آنان تا چه حد قوی بوده و چه گونه هر آن چه در وجود آنان جنبه‌ی انسانی داشته، تحت تسلط خود در آورده و به خدمت فعالیت هنری واداشته است. اثری که هنوز به وجود نیامده در روح شاعر هم چون نیرویی طبیعی مکنون است که یا به صورت قدرتی جبار ظاهر می‌شود یا با حيله گری به صورت مرگ طبیعی هنرمند در می‌آید، بی آن که در بند نیک و بد فردی باشد که صاحب این قدرت خلاقه است. این قدرت به سان درختی که غذای خود را از خاک می‌گیرد در هنرمند نشو و نما می‌کند. بنابراین ما حق داریم تطور و تشکیل فعالیت هنری را به منزله‌ی موجود زنده‌ی تصور کنیم که در روح آدمی کاشته شده است. (یونگ[□]، ۱۹۱۳)

هنرمند، هم هنر را خلق می‌کند و هم به واسطه‌ی هنرش آفریده می‌شود و خودی که مخصوصا به صورت شعر ظاهر می‌شود همان شخصیتی است که به نوعی به استقلال و آزادی می‌رسد که نه تنها در زندگی شخصی شاعر به دست می‌آید بلکه در مراحل پیشرفت هر شعر نیز به وضوح نمایان است و این شخصیت، توسط خود هنرمند ارائه می‌شود و نهایتا بر مجموع زندگی آن دوره تأثیر خواهد گذاشت. برای اینکه بدانیم شاعر کیست لازم است که از لحاظ لغوی آنرا بررسی کنیم، این واژه با

□ Johnson

□ Yung

واژه شعر که واژه عربی است هم مصدر است. واژه شعر و شاعر از زبان عربی وارد زبان فارسی دری شده، در معنی شعر، مساوی احساس و شاعر، احساس کننده و بیان کننده معنی می دهد. هر زمانی که احساس به وجود آمده هنر زاده شده است و هنر زبان احساس است. پس شاعر کسی است که احساسات انسانی را باز گو کند که این باز گو کردن باید به صورت هنرمندانه باشد. همان شاعر با رسالت است که می خواهد طرح نو بدهد مانند حافظ شیرازی یا ولتر و کار که واقعا انسان را به انسان بودن اش آگاه می کند. در مبحث علمی شعر وارد نمی شویم، فقط به این می پردازیم که شاعر با چه معیار ها و ملاک ها وارد میدان شود. در شعر دو چیز مهم است، اول اینکه در شعرش موضوعات ساختاری را مد نظر قرار دهد و با عناصر شعر آشنایی داشته باشد مانند استعاره و تشبیه و کنایه و ترکیب که این ها را می توان از جمله ضروریات ساختاری شعر دانست. دومین نکته این که باید شعر دارای پیام انسانی بوده احساس انسانی را در بین انسانها زنده نگه دارد. شاعر قلب یک جامعه است که دردها، رنج ها و نابه سامانی های جامعه را احساس می کند و برای بیدار کردن اعضای دگر جامعه زنگ خطر را به صدا در می آورد. (فرهمنند، ۱۳۸۹)

۱-۲. بیان مساله

در این پژوهش کوشش شده است تا به این مساله پاسخ داده شود که آیا در متغیر های ویژگی های شخصیت[□]، سلامت روان[□] و خلاقیت[□]، بین شاعران - به عنوان قشر مطرحی از هنرمندان - با افراد عادی تفاوت معنا داری وجود دارد؟

در مورد اولین متغیر که شخصیت است شاید بتوان آن را اساسی ترین موضوع علم روان شناسی دانست زیرا محورهای اساسی بحث شخصیت در زمینه هایی مانند یادگیری، انگیزه، ادراک، تفکر و

-
- Personality traits
 - Mental Health
 - Creativity

عواطف است. پس از چندین دهه تحقیق، روان شناسان شخصیت در حال نزدیک شدن به یک وفاق عمومی در مورد ویژگی های شخصیتی انسان می باشند(شاملو، ۱۳۷۷).

بر اساس مدل پنج عاملی، شخصیت از پنج بعد اصلی تشکیل شده است که عبارتند از نوروزگرایی[□]، برون گرایی[□]، تجربه پذیری[□]، توافق پذیری[□] و وظیفه شناسی[□]. از این پنج عامل، دو عامل برون گرایی و توافق به صفات شخصیتی دارای ماهیتی بین شخصی مربوط اند. عامل وظیفه شناسی اساساً صفات رفتاری هدف گرا و نیز کنترل تکانه ها به شکلی جامعه پسند را در بر می گیرد. در عامل نوروز گرایی(عصبیت)، پایداری هیجانی در برابر گستره ای از هیجانان منفی مانند غم، تحریک پذیری، تنش عصبی و... قرار می گیرد و عامل گشودگی نیز به گستردگی، عمق، و پیچیدگی وجوه فکری، ذهنی، و تجربیات فرد مربوط است. حجم انبوهی از تحقیقات در زبان های مختلف و با ابزارها و نمونه های متفاوت، اصلی بودن این پنج عامل را تایید کرده اند و نشان داده اند که هر پنج عامل مذکور از اعتبار همگرا و تفکیکی بین ابزار و بین ناظر خوبی برخوردارند و در طی تحول فرد نیز نسبتاً پایدار می مانند. هر کدام از عامل ها یک بعد هستند نه یک گونه یا نوع (مانند تیپ های شخصیت) بدین معنا که تفاوت افراد در هر بعد و مولفه، تفاوتی کمی و درجاتی است. در این مدل هر عامل از شش مولفه تشکیل شده است که به صفات مختلف تحت پوشش آن عامل اشاره دارند. در اوایل دهه ی ۱۹۸۰، کاستا[□] و مک کرا[□] سرگرم تهیه ی پرسشنامه ی شخصیتی به نام نئو بودند تا سه بعد نوروز گرایی، برون گرایی، و گشودگی را بسنجند. آنها کار خود را با تحلیل خوشه ای پرسشنامه ی کتل شروع کرده بودند. تحلیل آنها در ابتدا دو عامل برون گرایی و نوروز گرایی را آشکار ساخته بود اما کم کم اهمیت عامل گشودگی نیز که در برخی از عوامل اولیه ی کتل مورد اشاره قرار گرفته بود برای آنها پررنگ گردید. در سال ۱۹۸۳ کاستا و مک کرا دریافتند که نظام نئو تطابق بسیاری

-
- . neuroticism
 - . Openness
 - extraversion
 - agreeableness
 - conscientiousness
 - Costa
 - . McCrae

با سه عامل مدل پنج عاملی دارد، اما صفات متعلق به حیطه های توافق و وظیفه شناسی را در بر نمی گیرد. در نتیجه آنها به توسعه ی مدل خود بر مبنای تحلیل پرسشنامه های مربوط به سنجش دو عامل اخیر پرداختند و نسخه ی تجدید نظر شده ای را از پرسشنامه ی خود با عنوان \square NEOPI-R ارائه کردند. (کاستا و مک کرا، 2002)

جمال حقیقی و همکاران در پژوهشی بر روی چهار گروه هنرمند هنرهای تجسمی و شعر و نمایش و موسیقی شهر اهواز و افراد غیر هنرمند این شهر به تفاوت های معنی داری بین ویژگی های شخصیت آنها دست یافت. طی این تحقیق گروه هنرمند از نظر برون گرایی و وجدانی بودن و گشودگی تفاوت دیده شد. (جمال حقیقی و همکاران، ۱۳۸۱)

زینی حسنونند طی تحقیقی به بررسی ویژگی های شخصیتی گروهی از نویسندگان زن و مرد تهرانی در مقایسه با افراد همتای آنها بر اساس آزمون شخصیتی شانزده عاملی کتل پرداخت. نمونه این مطالعه ۳۰ نفر از نویسندگان تهران بودند که از ابتدای سال ۷۰ تا ۷۸ داستان های آنها در نشریات ادبی کشور به چاپ رسیده بود. نتایج تحقیق نشان داد که بین افراد نویسنده و غیر نویسنده در عوامل O - $A_2 - A_3 - C - I - M - N$ به ترتیب: ثبات هیجانی یا احساساتی - برون گرایی یا درون گرایی - حساس یا سرسخت - خیال پرداز یا اهل عمل - ملاحظه کار یا رک گو - بیمناک یا مطمئن به خود - خودپسند یا متکی به دیگران - خویشتن دار یا مهار شده، تفاوت معنی دار وجود دارد. گروه نویسنده در عوامل $I - M - Q_4 - Q_2$ در قطب مثبت و در عوامل $F - N - Q_3$ در قطب منفی و در عوامل O و C در حد میانگین واقع شدند که با گروه غیر نویسنده تفاوت وجود داشت. (زینی حسنونند، ۱۳۷۳)

بدیع در پژوهشی با استفاده از آزمون پانزده شخصیتی کتل ویژگی های شخصیتی هنرمندان نقاش زن و مرد و نوع کسب آنها را مقایسه رد نتایج پژوهش وی نشان داد که بین ویژگی های شخصیتی

هنرمندان نقاش زن و مرد تفاوت وجود دارد. همچنین بین ویژگی های شخصیتی زنان نقاش سبک کلاسیک با رمانتیک تفاوت وجود دارد. بعلاوه بین ویژگی های شخصیتی زنان نقاش سبک رمانتیک با مردان سبک رمانتیک تفاوت معنی دار در سطح $P < 0.05$ بدست آمد. (بدیع، ۱۳۷۹)

خسروانی و گیلانی طی تحقیقی به بررسی رابطه ی خلاقیت و پنج عامل شخصیت پرداخته اند یافته های پژوهش نشان داد که خلاقیت، از بین پنج عامل شخصیت با ابعاد برون گرایی، همسازی و گشودگی به تجربه، رابطه معنادار مثبت دارد و متغیرهای گشودگی به تجربه و برون گرایی، قادر به پیشبینی تغییرات مربوط به خلاقیت هستند. نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد که به طور کلی بین ۲۰ تا ۲۵ درصد از واریانس هر یک از عناصر خلاقیت (ابتکار، بسط، انعطاف پذیری و سیالی) به طور جداگانه به وسیله پنج عامل شخصیت تبیین میشوند. (خسروانی، ۱۳۸۴)

گروسی فرشی و صوفیانی در بررسی ابعاد شخصیت و سلامت روان دانشجویان به این نتیجه رسیدند که بین ابعاد شخصیتی برون گرایی و با وجدان بودن با سلامت عمومی دانشجویان رابطه مثبت و معنی دار و بین روان نژندی و سلامت عمومی آنان رابطه منفی و معنی دار وجود دارد. همچنین بین انعطاف پذیری و ابعاد اختلال جسمانی و اختلال در عملکرد اجتماعی ارتباط معنی دار وجود دارد. (گروسی فرشی، ۱۳۷۷)

آقایی و همکاران در پژوهشی که به مقایسه ویژگی های شخصیتی هنرمندان با افراد عادی پرداخته است به این نتیجه رسیدند که بین ویژگی های شخصیتی هنرمندان با افراد عادی در مقیاس های سلطه گری، مردم آمیزی، حضور اجتماعی، خویشتن داری، اشتراک، کارایی ذهنی، مدارا (هنرمندان بیشتر از افراد عادی)، انعطاف پذیری و جنبه زنانگی - مردانگی (افراد عادی بیشتر از هنرمندان)، تفاوت معنی دار وجود دارد (آقایی، ۱۳۸۳).

کوهن با استفاده از پرسشنامه شانزده عاملی کتل به توصیف ویژگی های شخصیتی هنرمندان حرفه ای پرداخت. در نتیجه مطالعه روابط خانوادگی و رشدی این هنرمندان، اطلاعات جدیدی در ارتباط با ابزار اندیشه های خلاق در اشخاص کم‌دین حرفه ای موفق به دست آمد بر اساس این مطالعه هنرمندان کم‌دین تا اندازه ای خجالتی، بسیار باهوش، ثابت قدم، خیال پرداز و در برخی اوقات ناتوان از انجام کارهای عمومی هستند. (کوهن، ۱۹۸۰)

در ارتباط با الگوهای رجحان زیبایی شناختی سبک های هنری با ویژگی های شخصیتی، هارگریوز[□] مطالعاتی انجام داده است که در این تحقیق چنین نتیجه گیری شده است که پویایی شخصیت به مقدار زیادی به رفتار زیبایی شناختی فرد بستگی دارد. (هارگریوز، ۱۹۸۶)

بلیک[□] طی پژوهشی در زمینه ویژگی های شخصیتی هنرمندان حرفه ای مرد و زن بزرگسال به این نتیجه رسید که هنرمندان نتایجی را که حاصل می کنند به استعداد و توانایی خود نسبت می دهند. همچنین نگرش های مربوط به نقش جنسی ممکن است در رشد اسنادهای شخصیتی نقش مهمی بازی کنند. به نظر می رسد درجهان هنر، مردان از زنان موفق ترند و احتمالاً مهارت ها یا نگرش هایی که به توانایی های خود دارند در این امر نقش کلیدی دارد. (بلیک، ۱۹۹۷)

در پژوهش حاضر، برای سنجش متغیر ویژگی های شخصیت، نمونه گرفته شده از جامعه آماری به وسیله پرسشنامه نئو مورد بررسی قرار می گیرد و به این پرسش پاسخ داده خواهد شد که آیا بین گروه غیر هنرمند و گروه شاعران تفاوت معناداری از لحاظ ابعاد شخصیتی وجود دارد.

فاکتور بعدی که در این پایان نامه مورد بررسی قرار خواهد گرفت سلامت عمومی خواهد بود.

□Cohen
□Hargrius
□Blake